

2022 – energetická krize

- Reakce na energetickou krizi 2022 s cílem podpořit domácnosti
- Společná kampaň MPSV a MŽP Zkrotime energie; spolupráce SFŽP a PR Konektor
- pomohla v podobně kontaktních míst na úřadech práce, edukační sérii webinarů pro pracovníky v sociálních službách nebo koordinací s dodavateli poslední instance

Ušetří i okamžité úspory energie

Snížit teplotu vytápění místností, nastavit dobře teplotu v chladničce a nahradit vanu sprchou jsou **základní tipy na okamžité úspory energie**.

Další rady naleznete na www.zkrotimeenergie.cz.

Můžete si vyzkoušet kalkulačku, která vám ukáže, kolik peněz lze ušpřit podle typu energie, který v domácnosti používáte. Pomocí okamžitých úspor energie lze snížit **spotřebu energie až o 20 % a s tím i účet za elektřinu a vytápění**.

Stát je tu pro vás, o to více v těžkých časech. Na náklady spojené s bydlením, tedy i na platby za energie, můžete využít příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení. Zažádat o pomoc můžete online na webu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz) nebo osobně na Úřadech práce po celé ČR.

Ušetřit můžete ještě více, pokud svůj dům opravíte:

- Program Nová zelená úsporám Light nabízí okamžitou finanční podporu pro seniory a domácnosti s nižšími příjmy na jednoduché zateplení domů. Peníze dostanou předem a k elektronické žádosti nebude potřeba žádné složité papírování.
- Běžná domácnost může využít podporu na komplexní rekonstrukce či instalaci

Vytápějte s rozumem

Sníže teplotu v domácnosti, ušetříte tisíce

Vytápění obvykle tvoří největší položku, kterou musíme za energie platit. Zkuste snížit teplotu o 2–3 °C. Touto drobnou změnou ušetříte celkové náklady na vytápění až o 15 % – a to může znamenat tisíce až desetitisíce korun za rok.

Zkontrolujte radiátory

Topení, které je zakryté například nábytkem, oblečením nebo dlouhými závěsy, nefunguje správně. Nevědomky bráníte tomu, aby se teplo dostalo do místnosti. Naopak radiátory, v místnostech které nepoužíváte, zcela vypněte, nebo je nechte pouze temperovat.

Větrejte krátce a naplno

Okna v bytě otevřete dokořán, vyčkejte několik minut a pak je zase všechna zavřete. Celý postup zopakujte alespoň 3x denně, abyste si doma zajistili čerstvý vzduch. Díky tomuto způsobu větrání nestihne místnost vychladnout.

Uspořte na ohřevu teplé vody

Krátká sprcha místo plné vany

Ohřev vody tvoří po vytápění druhý největší podíl energie, kterou spotřebujeme v našich domácnostech. Nejvíce teplé vody padne na koupání. Zkuste vyměnit koupel za rychlou sprchu, která je 3–4x úspornější než napuštěná vana.

Nemyjte nádobí pod tekoucí vodou

Špatný způsob mytí nádobí nás stojí v ročním součtu tisíce. Mýte nádobí v napuštěném dřezu a oplachujte ho studenou vodou. Pokud chcete ušetřit ještě víc, políďte si úsporné pákové baterie. Zkusit můžete také perátor, který stojí pár stovek, ale za rok ušetří tisíce. Máte-li myčku, použijte ji namísto mytí nádobí pod tekoucí vodou.

Neohřívajte vodu zbytečně

Nastavte si optimální teplotu vody tak, aby ji bylo dostatek a zároveň se neohřívala zbytečně. Pokud máte bojler, nastavte ho na 50–60 °C. Čas od času vodu ohřejte na +60 °C. Při této teplotě zlikvidujete nežádoucí bakterie ve vodovodních trubkách.

Domácí spotřebiče pod kontrolou

Nepoužívaná zařízení vypněte

V domácnostech funguje pomocí elektřiny prakticky každý spotřebič. Nejjednodušší je nepoužívané spotřebiče vypnout či přímo vypojit ze zásuvky.

Velké spotřebiče používejte správně

V lednici nenastavujte zbytečně nízkou teplotu. Pro chladič část stačí 6 °C, pro mrazicí –18 °C. U modernějších praček a myček používejte ekoprogramy, které mají výrazně nižší spotřebu energie. Při praní a mytí se také vyplatí využívat maximální kapacitu pračky či myčky. Pokud nespěcháte, sušte tradičním způsobem na věšáku. Právě sušička bývá největším ztroutem elektřiny v domácnostech.

Svícení beze ztrát

Rozdíl mezi moderní LED žárovkou a klasickou žárovkou je tak obrovský, že peníze vložené do nákupu LED žárovky se vrátí obvykle do několika měsíců. Staré žárovky můžete nechat jen ve sklepech nebo na půdě, kam chodíte jednou do roka.

Nejúčinnější elektrospotřebiče

V dlouhodobém horizontu se vyplatí investice do spotřebičů s nejvyšší energetickou třídou. Doporučení najdete na usporne-spotrebice.cz.

Řešení, která zajistí trvale nízké účty za energie

Zvyšte energetickou soběstačnost budov. Ukážeme vám, jak na to.

Výsledky & Ocenění

- Proškoleno 2500 pracovníků v sociálních službách
- Připraveny základy pro rychlý nástup NZÚ Light přes MAS
- Zlatý středník – top rated v kategorii Společenská odpovědnost, udržitelnost a ESG
- Lemur – 3. místo v kategorii Politika a veřejná správa

Regionální semináře

- Přes 40 seminářů v krajských městech, ORP; workshopy o správném uchopení technologických řešení v rámci NZÚ
- Série Zkrotíme energii, navazující Pro moderní Česko – partnerská aktivita SFŽP
- Téměř 10 tisíc aktivních účastníků
- Rozšíření povědomí o kvalitních projektech v rámci NZÚ, komunitní energetiky, renovace veřejných budov

Akcelerace OZE

- Lex OZE I – povolování elektráren v nezastavěném území bez nutné změny územního plánu
- Liniový zákon - umožňuje stavět menší větrné parky do tří turbín bez nutnosti řízení EIA, pokud nejsou v chráněných oblastech a nejsou příliš blízko u sebe.
- Lex OZE III – vytvořeny podmínky pro rozvoj akumulace a chytré flexibility
- Lex Plyn – posouzení vlivu na krajinný ráz již v rámci EIA
- ZOZE – možnost vymezit Akcelerační oblasti s rychlejším průběhem povolování

Lex plyn

- Snížení limitu instalovaného výkonu pro veřejný zájem
- Prodloužení platnosti “historických” stanovisek
- EIA Změny ve smlouvách o připojení nových výroben
- Zjednodušení povolovacích procesů

Snížení limitu instalovaného výkonu pro stanovení veřejného zájmu

- **Stávající právní úprava** energetického zákona (§3) o výrobnách zřizovaných a provozovaných ve veřejném zájmu:
 - Výrobní elektrárny obecně nad 100 MW
 - Výroba elektrárny z OZE již nad **1 MW**
 - Výroba elektrárny z vody již nad 15 kW
- **Nová právní úprava** energetického zákona:
 - Výrobní elektrárny obecně nad 100 MW
 - Výroba elektrárny z OZE již nad **100 kW**
 - Výroba elektrárny z vody již nad 15 kW

Změny ve smlouvách o připojení budoucích výroben (SOSB) k elektrizační soustavě

- Podle dosavadní právní úpravy byl podíl žadatele na úhradě nákladů provozovatele elektrizační soustavy souvisejících s připojením v zásadě vratnou kaucí
- Nově se zavádí **nevratná část paušální částky**, kterou se žadatel podílí na úhradě nákladů provozovatele elektrizační soustavy. Tato částka je nevratná v případě, že výrobná elektrárna nebyla připojena a smlouva zanikla
- Nově rovněž hradí žadatel **všechny vynaložené náklady provozovatele elektrizační soustavy** i nad rámec nevratné části paušální částky, pokud výrobu nepřipojí a smlouva zanikla
- Celková výše plateb stanovena v příloze č. 2 vyhl. č. 16/2016 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

Dopady na stávající uzavřené SOSB o připojení

- **Do 15 měsíců** od účinnosti zákona (tj. konce listopadu 2026) musí být uzavřeny **dodatky ke smlouvám**, které budou obsahovat závazek hradit nevratnou část paušální platby a závazek hradit další vynaložené náklady
- Pokud dodatek nebude uzavřen, **smlouvy automaticky zanikají**. A to bez ohledu na to, proč k uzavření dodatku nedošlo

Zjednodušení povolovacích procesů OZE

- Stavby výroben z OZE jako **stavby pro energetickou bezpečnost**:
 - celkový instalovaný výkon 15 MW a více
 - součástí výroby je i vyvedení výkonu
 - u VTE se sčítá výkon věží jednoho parku (jako souboru staveb)
- Na výroby z OZE s těmito parametry se vztahují všechna ustanovení jako na ostatní stavby pro energetickou bezpečnost s výjimkou:
 - vyvlastnění (pro OZE nelze vyvlastnit)
 - kompetence k vedení procesu EIA (zůstává na krajských úřadech)
 - nemají právo na přednostní projednání před stavebním úřadem

Základní principy zjednodušeného řízení

- **Proti rozhodnutí o povolení záměru stavby pro energetickou bezpečnost není přípustné odvolání**
- Pokud bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (EIA) neprovádí se již následné hodnocení dopadů do **krajinného rázu**
- záměry staveb pro energetickou bezpečnost lze vyloučit územně plánovací dokumentací postupem podle § 122 odst. 3 stavebního zákona **jen z důvodu jiného veřejného zájmu**
- správní orgán, který v souvislosti se záměrem stavby pro energetickou bezpečnost vydává rozhodnutí, **není oprávněn prodloužit lhůtu** pro jeho vydání
- není přípustné odvolání proti rozhodnutí o tom, že záměr nepodléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona o posouzení vlivů na životní prostředí
- ... a další opatření uvedená zejm. v §2d zák. č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby infrastruktur

Nepřekročitelné (?) lhůty pro povolení výroben

- Povolovací postup pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů s elektrickým výkonem **nižším než 150 kW** jakož i jejich připojení k soustavě **nesmí překročit 12 měsíců**
- Povolovací postup pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů s výkonem **150 kW a vyšším** jakož i jejich připojení k soustavě **nesmí překročit 24 měsíců**
- V případě **solárních zařízení** na umělých stavbách s výkonem **100 kW nebo nižším** **nesmí proces udělování povolení přesáhnout jeden měsíc**

Od uhlí k nízkoemisní energii

- Rozběhnuté energetické renovace domů
- Nastaveny základní podmínky pro akceleraci větších solárních a větrných parků, dobrá legislativa pro rozvoj agrovoltaiky
- Na startu rozvoje akumulace díky Lex OZE 3

Díra v evropské kapse

- Letošní letní sucha, vlny veder a záplavy stály Evropskou unii 43 mld eur, což snížilo hospodářský výkon regionu téměř o půl procentního bodu
- Do roku 2029 se odhadují škody kumulativně ve výši 129 mld eur
- Letošní léto bylo 4. nejteplejší v historii měření v Evropě; horko stálo životy 16,5 tis Evropanů

IEA: Klíče k řešení

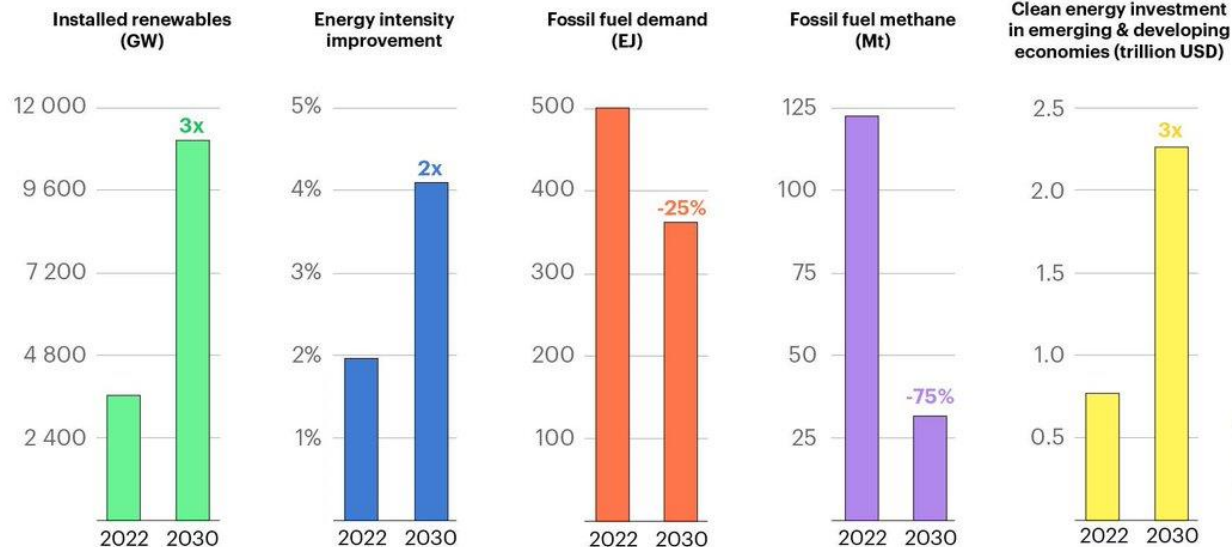
Zvyšování energetické účinnosti (v průmyslu / budovách, kogenerace)

Elektrifikace (doprava, vytápění – tepelná čerpadla, průmysl)

Rozvoj bezemisních zdrojů, zejména obnovitelných zdrojů energie

Inovace (zelený vodík, P2G, V2G, nové materiály, cirkulární ekonomika, CCS....)

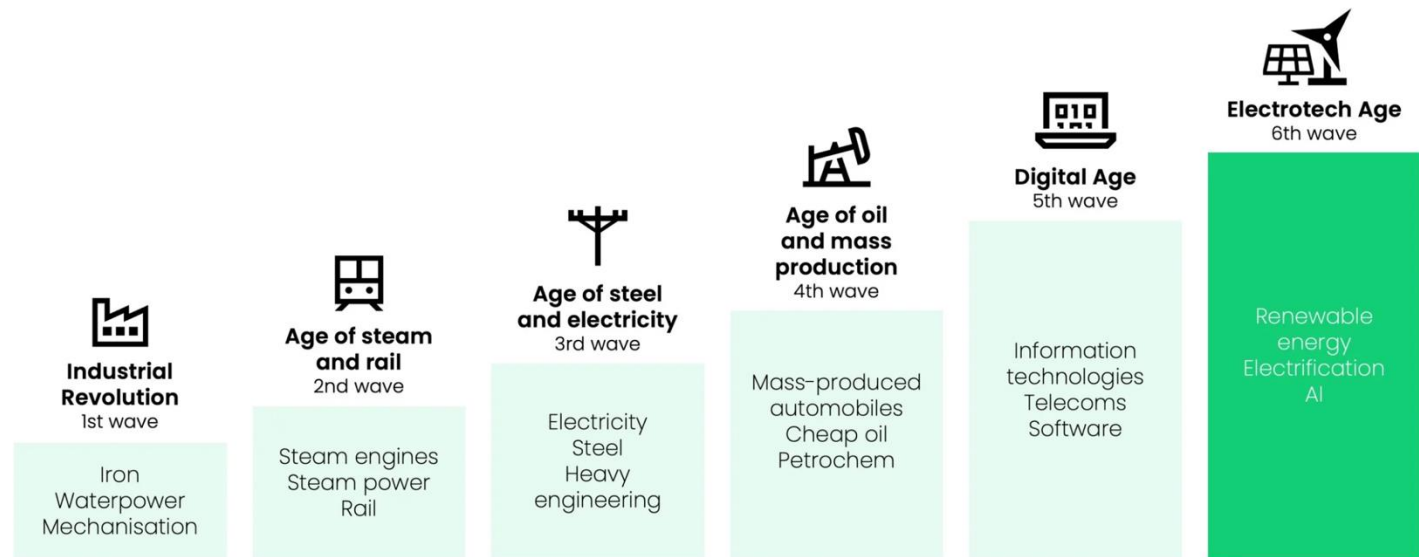
Five pillars to keep 1.5 °C alive
World Energy Outlook 2023

Věk elektřiny

This is the age of electrotech

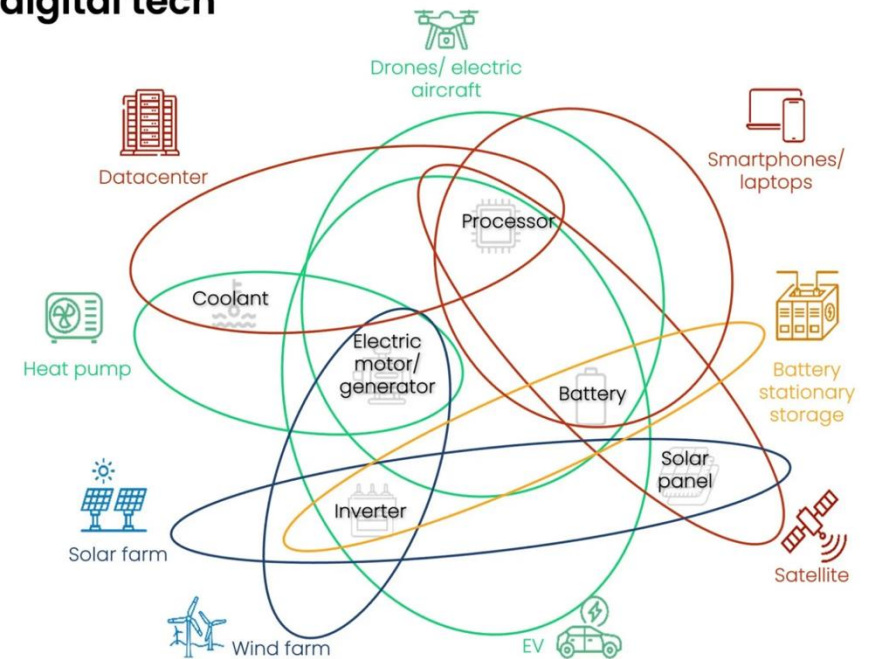
It is the latest in a long line of technology shifts

Sources: Carlota Perez (first five waves), Ember Futures (6th wave)

EMBER

digital tech

Evropa: končí Zelená dohoda?

Přehled zemí Evropské unie, které již v roce 2023 dosáhly podílu OZE na konečné spotřebě nad úrovní 33 %²²

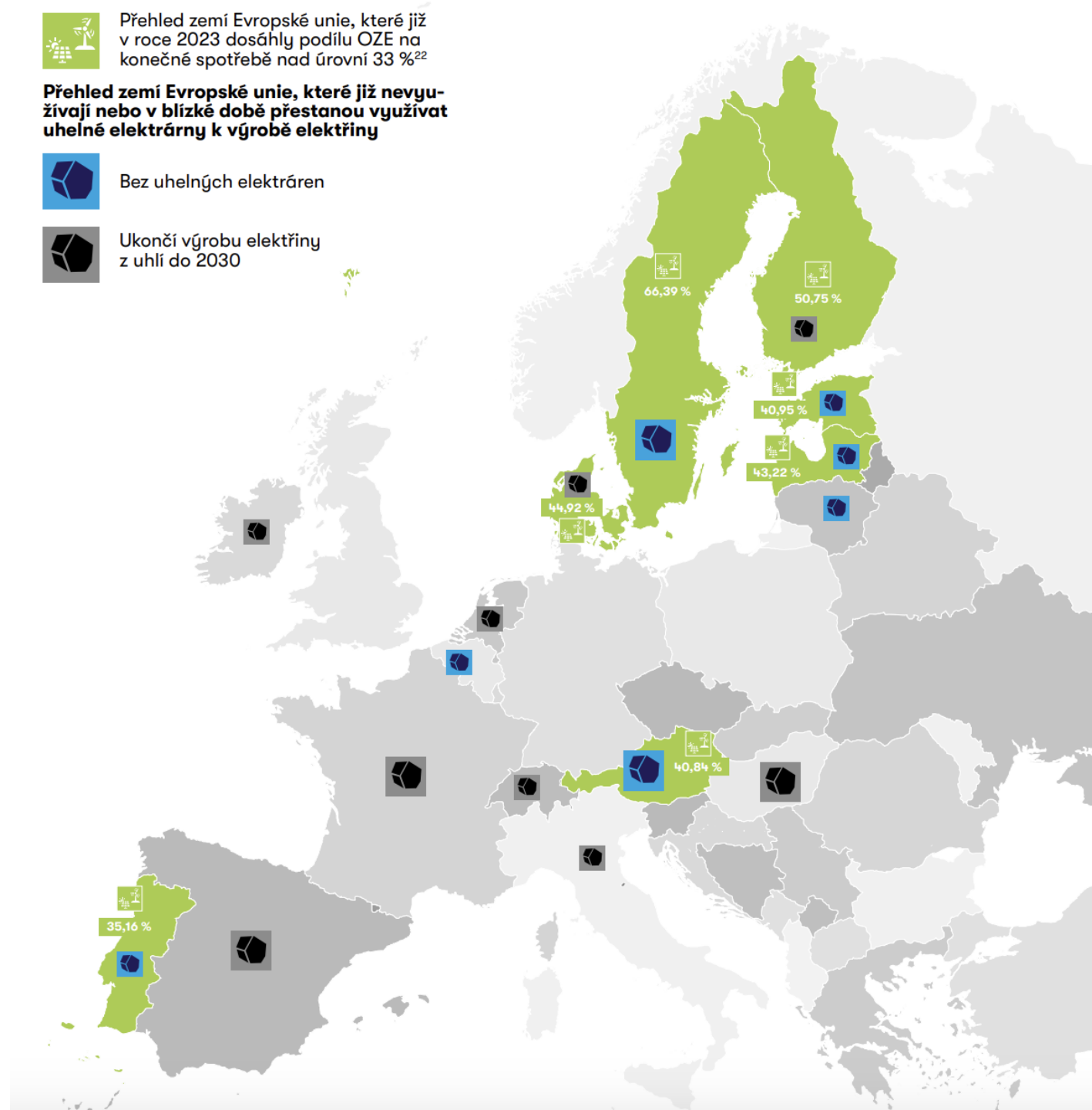
Přehled zemí Evropské unie, které již nevyžívají nebo v blízké době přestanou využívat uhelné elektrárny k výrobě elektřiny

Bez uhelných elektráren

Ukončí výrobu elektřiny z uhlí do 2030

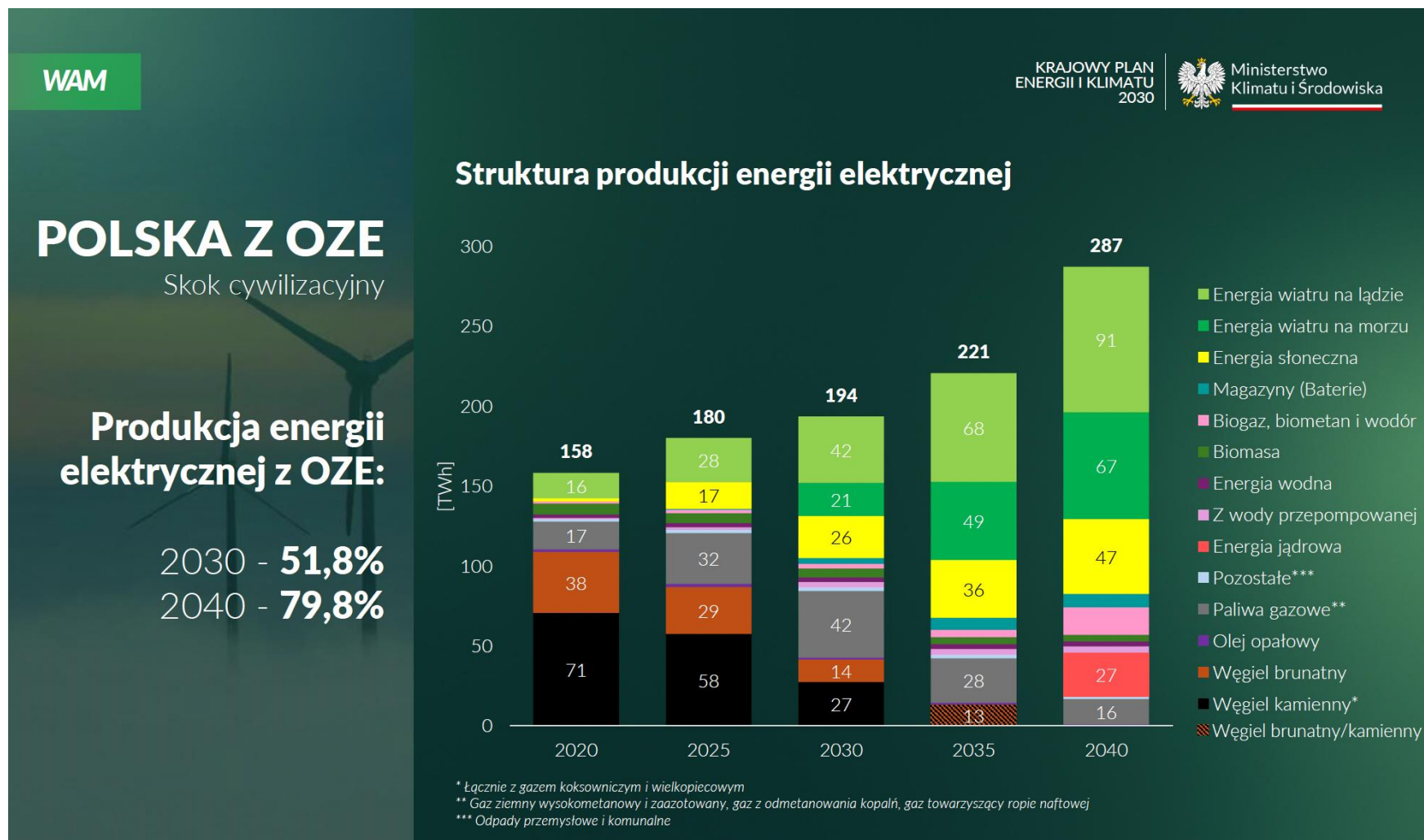
Může to jít – vítězný program D66

- **Akcelerace obnovitelných zdrojů energie:** vítr na moři i na pevnině, solární panely na střechách, průmyslových areálech i nevyužitých plochách. Posílení elektrické sítě a investice do akumulace energie, aby systém zvládl proměnlivý přísun z OZE
- **Úspory energie, tepelná čerpadla:** všechny nizozemské domy energeticky účinné – dobré pro rozpočet domácností i pro klima. Majitelé domů i pronajímatelé budou motivováni investovat do tepelných čerpadel, solárních boilerů a toplostrojových sítí. Program počítá s tím, že budou podporovány i domácnosti s nižšími příjmy – dotace, poradenství, energetičtí koučové – aby nikdo nezůstal pozadu.
- **Toplostrojovnictví a dekarbonizace vytápění:** Investice do toplostrojových sítí prostřednictvím nově vzniklé Národní investiční banky. Podpora akumulace tepla a energie, aby toplostrojovny i domácnosti mohly fungovat flexibilně. Snížení daně z elektřiny pro podporu elektrifikace vytápění a odklonu od zemního plynu
- **Výhody pro společnost:** Nižší účty domácností – Nová pracovní místa a dovednosti – Energetická bezpečnost a nezávislost – Podnikatelská příležitost a udržitelný růst

Polsko: inspirace?

- Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na úrovni 51,8 % v roce 2030 a 79,8 % v roce 2040.
- Dovoz fosilních paliv klesne do roku 2040 o 37 %
- Útlum uhlí v elektroenergetice k roku 2040 (náhrada: zemní plyn, OZE, jádro)

Polsko: inspirace?

- Růst reálných mezd na téměř dvojnásobek, do deseti let o pětinu levnější ceny elektřiny pro domácnosti i průmysl. Růst HDP o 3,6 procenta, což by znamenalo dvojnásobný ekonomický růst oproti zbytku Evropy.

